

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1052

van **SAM VAN ROOY**

datum: 13 september 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Aanstelling van IBEX als asbestattest-examenbeheerder - Evaluatie

Wie in Vlaanderen als ADI (asbestdeskundige inventarisatie) aan de slag wil, moet een hele reeks procedurestappen doorlopen alvorens aanspraak te kunnen maken op de ADI-erkenning.[\[1\]](#)

Na onder meer het volgen van een verplichte asbest-opleiding bij een erkende certificatie-instelling, moet men met succes een examen afleggen bij de door de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) aangestelde examenbeheerder IBEX.

De OVAM beheert weliswaar de inhoud van het examen, maar examenbeheerder IBEX ontwikkelt en organiseert het eindexamen, neemt de examens af en beoordeelt ze.

IBEX is een Nederlands bedrijf met hoofdzetel in Nieuwegein (Nederland) met, volgens hun website, al meer dan 20 jaar ervaring op de Nederlandse markt in het opzetten en organiseren van onafhankelijke beroepsexamens.[\[2\]](#)

1. Kan de minister verduidelijken op welke wijze het Nederlandse bedrijf IBEX door de OVAM werd aangesteld als asbestattest-examenbeheerder, alsook op welke wijze en hoeveel IBEX voor deze opdracht wordt vergoed, en tot slot voor welke termijn de aanstelling loopt?
2. Waarom opteerde de OVAM voor de aanstelling van een buitenlandse examenbeheerder? Zijn er volgens de minister al dan niet Vlaamse instanties of instellingen die de rol van examenbeheerder kunnen vervullen? Zo niet, waarom niet? Zo ja, waarom werd niet geopteerd voor een Vlaamse examenbeheerder?
3. Vlaanderen en Nederland hebben elk een eigen asbestregelgeving en eigen handhavingsmechanismen.

Op welke manier vergewist de minister zich ervan en kan ze garanderen dat de ontwikkeling, de organisatie en de beoordeling van de Vlaamse asbestexamens door IBEX op een correcte en volledig op de vigerende Vlaamse regelgeving en handhaving afgestemde wijze geschiedt?

4. Kan de minister verduidelijken of ADI's die in 2023 slaagden voor het IBEX-examen in de loop van 2023 ook nog al dan niet een verplichte bijscholingscursus dienen te volgen?
5. Vanuit de ADI-sector ontvang ik bericht dat de ADI's onderworpen kunnen worden aan een kwaliteitsaudit waarvoor 300,00 euro per audit wordt aangerekend.

**Vlaams
Parlement**

Op welke wijze en door wie wordt de periodiciteit van een dergelijke audit per ADI bepaald, en op welke wijze en door wie worden de auditkosten vastgesteld?

6. Voor de uitgifte van een asbestattest rekent de OVAM 50,00 euro aan, maar volgens bericht vanuit de ADI-sector is een ADI voor elk afgeleverd asbestattest ook nog eens 50,00 tot 100,00 euro verschuldigd aan een van de erkende certificatie-instellingen.

Klopt de berichtgeving wat betreft de bijdrageplicht aan voormelde instellingen en zo ja, waarop is die bijdrageplicht dan gesteund en op welke basis gelden de verschillen in bijdrageplicht?

[1] Zie <https://ovam.vlaanderen.be/hoe-word-ik-asbestdeskundige#>.

[2] Zie <https://ibex.nl/>.

ANTWOORD

op vraag nr. 1052 van 13 september 2023

van **SAM VAN ROOY**

1. IBEX is aangesteld conform de wetgeving op de overheidsopdrachten. De opdracht werd toegekend voor een budget van 62.875,00 euro excl. btw (of 76.078,75 euro incl. btw) op basis van marktconforme eenheidsprijzen. De aanstelling voor de organisatie van de examens loopt gedurende 3 jaar of tot de uitputting van het budget.
2. In de specifieke context voorafgaand aan de lancering van het asbestattest diende de opdrachthouder te voldoen aan twee belangrijke voorwaarden. Ten eerste moest de opdrachthouder kunnen werken met onafhankelijke medewerkers en partners die geen commerciële banden hadden met de partijen verbonden aan een opleidingsinstelling of certificatie-instelling in Vlaanderen. Ten tweede moest de opdrachthouder binnen het beschikbare tijdsbestek van de opdracht in staat zijn een gespecialiseerd examen voor asbestdeskundigen uit te werken. Enkel IBEX kon op dat moment aan deze noodzakelijke voorwaarden voldoen. IBEX is een onafhankelijk Nederlands examenbureau voor beroepsexamens dat geen banden heeft met de andere partijen die in Vlaanderen betrokken zijn bij het certificatie-systeem. In Nederland bestond al een certificatiesysteem voor asbestdeskundigen. IBEX is in Nederland een examenbureau voor het opmaken en afnemen van het examen tot gecertificeerd inventariseerder. Daarnaast is IBEX in Nederland ook een certificatie-instelling. Vanuit deze context bezat IBEX een unieke startpositie voor de OVAM voor de opmaak, het beheer en de organisatie van de examens voor asbestdeskundigen in Vlaanderen. Het was daarom voor de OVAM op dat moment de enige opdrachthouder die alle noodzakelijke garanties kon bieden. Ik kan u trouwens nog meedelen dat IBEX ondertussen haar opdracht uitvoert in samenwerking met de Vlaamse partner Televic die ook examens ontwikkelt en organiseert. IBEX maakt gebruik van Vlaamse locaties en leidt onafhankelijke Vlaamse examinatoren op voor het afnemen van de examens.
3. De regelgeving in Vlaanderen en Nederland verschilt inderdaad, daarom kan een Nederlandse asbestdeskundige niet zomaar asbestinventarissen voor de asbestattesten opstellen in Vlaanderen en vice versa. Door de werkwijze voor het opstellen van de examenvragen en de manier waarop IBEX inzet op de integratie van de examens in de Vlaamse context kan ik echter garanderen dat de examens afgestemd zijn op onze Vlaamse en Belgische regels.

IBEX stelt de examenvragen op aan de hand van een door de OVAM opgestelde kennisonderdelenlijst. Op deze manier is elke vraag terug te leiden naar een bron zoals een Vlaamse wettekst of een wetenschappelijk document. Na het opstellen van de ontwerpvrage door IBEX volgt een eerste controle door een toetsdeskundige die nagaat of de vraag eenduidig genoeg opgesteld is. In een volgende stap spreekt een inhoudelijke 'vaststeller' zich uit over de vraag. Deze persoon is altijd iemand met kennis van de Vlaamse en Belgische wetgeving. Alle vragen worden finaal goedgekeurd door de OVAM.

4. De bijscholing is verplicht voor elke persoonsgecertificeerde asbestdeskundige inventarisatie (ADI). Ook voor ADI's die nog niet aangesloten zijn bij een certificatie-instelling (CI). Deze verplichting tot het volgen van de bijscholing gaat meteen in vanaf het jaar van het verkrijgen van het persoonscertificaat. Iemand die in 2023 een persoonscertificaat verkrijgt moet dus in 2023 ook de verplichte bijscholing volgen.

5. De periodiciteit van de audits is vastgelegd in het ministerieel besluit certificatiereglement. Het bepaalt dat een persoonscertificeerde ADI jaarlijks minimaal 1 audit van een opgemaakte asbestinventaris moet krijgen. Dit omvat zowel een deskcontrole als een terreincontrole. Het aantal audits stijgt met het aantal asbestinventarissen die een ADI opstelt per kalenderjaar:
 - Voor 101 tot en met 200 attesten: minstens 2 audits;
 - Voor 201 tot en met 300 attesten: minstens 3 audits;
 - Voor meer dan 300 attesten: minstens 4 audits.

De CI's bepalen zelf de kostprijs van deze audits in functie van hun organisatie en werking.

6. Om de werking van hun dienstverlening aan aangesloten asbestdeskundigen te financieren rekenen de certificatie-instellingen vaste en variabele vergoedingen aan. De wetgeving bepaalt enkel dat ze werken als organisatie zonder winstoogmerk maar verder organiseren de CI's dit autonoom. Naast een jaarlijkse vaste bijdrage hanteren ze ook een variabele bijdrage omdat de werkingskost voor een aangesloten asbestdeskundige nu eenmaal stijgt als die meer asbestinventarissen opmaakt. Op basis van de informatie waarover de OVAM beschikt, varieert de vaste bijdrage tussen de 190 en de 350 euro per kalenderjaar. Het variabel deel varieert tussen de 15 en de 22 euro per asbestattest.